

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 555/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudítša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED], proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 4 T 83/2015 zo 6. septembra 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 To 3/2019 zo 6. augusta 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Tdo 83/2019 z 25. júna 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 9. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s právom vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 T 83/2015 zo 6. septembra 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 3/2019 zo 6. augusta 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Tdo 83/2019 z 25. júna 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 4 T 83/2015 zo 6. novembra 2018 uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 3 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku a iných a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa uznesením č. k. 2 To 3/2019 zo 6. augusta 2019

potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny. Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Tdo 83/2019 z 25. júna 2020 odmietol sťažovateľovo dovolanie podané z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

3. Z argumentácie sťažovateľa vyplynul jediný argument, ktorým brojil proti všetkým rozhodnutiam všeobecných súdov vydaným v jeho trestnej veci, a to znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru (ďalej len „KEÚ PZ“) [REDACTED] (ďalej len „znalecký posudok“), ktorého závery sa stali zo skutkového hľadiska ťažiskové pri ustálení trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa za trestnú činnosť kladenú mu za vinu. Zo záverov tohto znaleckého posudku vyplynulo, že predmetom kriminalistického skúmania z odboru kriminalistickej biológie boli v trestnom konaní zaistené pracovné rukavice, v ktorých bola zistená majoritná prítomnosť DNA materiálu pochádzajúceho od sťažovateľa a taktiež druhej nestotožnenej osoby, avšak v minoritnom podiele.

3.1. Sťažovateľ v priebehu súdneho konania napadol závery vyplývajúce z tohto znaleckého posudku s tým, že z výsledkov kriminalistického skúmania bol zistený zmiešaný biologický materiál pochádzajúci od dvoch osôb a s ohľadom na judikatúru najvyššieho súdu sa s týmto záverom arbitrárne vysporiadali vo veci rozhodujúce súdy od okresného súdu rozhodujúceho v prvom stupni až po najvyšší súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku. Z dôvodu predostretého záveru o zmiešanom biologickom materiáli sa v konaní pred okresným súdom domáhal vypočutia znalcov, ktorí spracovali predmetný znalecký posudok, ktorých chcel konfrontovať nielen so záverom o zmiešanom biologickom materiáli, ale im na bližšie objasnenie veci mienil položiť doplňujúce otázky, čo mu však bolo okresným súdom znemožnené z dôvodu odmietnutia ním navrhnutého dokazovania, a to výsluchu znalca.

3.2. Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré mali vo svojich rozhodnutiach arbitrárne posúdiť právne závery vyplývajúce zo znaleckého posudku KEÚ PZ o zmiešanom biologickom materiáli, na podklade ktorých bol usvedčený ako páchatel trestnej činnosti, vrátane dôkazov svedčiacich o jeho nevine a jeho návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom znalca. Porušenie práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy videl v odmietnutí návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom znalca, ktorému mienil položiť doplňujúce otázky k spôsobu vyhodnocovania biologického materiálu, určení doby vzniku biologických stôp nachádzajúcich sa na zaistených rukaviciach a ďalšie, ktorými sa mali objektivizovať znalcami zistené závery.

4. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v článku 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/83/2015-176 zo 06.09.2018 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/3/2019-206 zo 06.08.2019, ako aj uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Tdo/83/2019 z 25.06.2020 porušené bolo.

2. *Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo/83/2019 z 25.06.2020, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/3/2019-206 zo 06.08.2019 a rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/83/2015-I76 zo 06.09.2018 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Trenčín na nové prejednanie a rozhodnutie.*

3. *Ústavný súd priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... finančné zadostučinenie vo výške 20.000 €.*

4. *Okresný súd v Trenčíne je povinný k sťažovateľovi uhradiť trovy konania za dva úkony právnych služieb...“*

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodu arbitrárneho posúdenia záverov vyplývajúcich zo znaleckého posudku KEÚ PZ a porušenie práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy spočívajúceho v odmietnutí návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom znalca/znalcov, ktorí vyhotovili znalecký posudok KEÚ PZ.

6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

8. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio*

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podaného odvolania. Konanie o tomto odvolaní bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom okresného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu:

10. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti ústavný súd tiež vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (pozri body 7 a 8 tohto odôvodnenia).

11. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie, v ktorom uviedol zhodné argumenty ako v ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ v podanom dovolaní namietal zásadné porušenie práva na obhajobu spadajúceho pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že rozporoval hodnotenie dôkazov, a to výsledkov znaleckého skúmania KEÚ PZ okresným súdom, ako aj krajským súdom v odvolacom konaní s akcentom nevysvetlenia posúdenia vykonaného dokazovania (vrátane výsluchov svedkov v jeho prospech a absenciou iných dôkazov preukazujúcich jeho vinu) vrátane odmietnutia jeho návrhu na doplnenie dokazovania práve výsluchom znalcov, ktorí vypracovali predmetný posudok. Okrem dovolacieho dôvodu sťažovateľ namietol aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý však nebol predmetom jeho právnej argumentácie v podanej ústavnej sťažnosti, a preto sa ním ústavný súd nezaoberal.

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného najvyšším súdom na základe sťažovateľom podaného dovolania. Konanie o dovolaní bolo skončené napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorý sťažovateľom podané dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením krajského súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením krajského súdu, keď sťažovateľ ani netvrdí, že by ním uplatňované námietky (alebo ich časť) proti svojmu právoplatnému odsúdeniu nemohol uplatniť v dovolacom konaní. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti

nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti taktiež odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

II.3. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

13. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd námietky sťažovateľa vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku považoval za nespôsobilé naplniť sťažovateľom označený dovolací dôvod. Najvyšší súd k sťažovateľom nastolenej otázke nevykonania dokazovania výsluchom znalcov, ktorí vyhotovili za KEÚ PZ predmetný posudok, vrátane hodnotenia záverov z neho vyplývajúcich v podstatnom uviedol, že *„Súd prvého stupňa teda dospel k záveru, že vyššie uvedené zistené skutočnosti spočívajúce v tom, že predmetné rukavice boli nájdené na mieste činu, boli na nich zistené DNA stopy obžalovaného, ktorý s ohľadom na rozsah spáchaného trestného činu, ho nemohol spáchať sám, ale minimálne s ďalšou osobou, ktorej DNA stopy sa taktiež našli na dotknutých rukaviciach preukazujú, že obžalovaný sa stíhaného trestného činu dopustil s ďalšou osobou, pričom je nepodstatné a nepotrebné zisťovať, kto z dvoch páchatel'ov stíhaného trestného činu mal dotknuté rukavice na rukách, a preto návrh na doplnenie dokazovania za účelom zodpovedania tejto, pre okresný súd nepodstatnej okolnosti, zamietol. Z uvedeného je teda zrejmé, že súd prvého stupňa sa vyššie uvedeným dôkazným návrhom obhajoby týkajúcim sa znaleckého dokazovania zaoberal, procesne naň reagoval a pred meritórnym rozhodnutím... ho odmietol, pričom krajský súd aj keď nie výslovne, sa s jeho postupom, ako to vyplýva z celej koncepcie jeho rozhodnutia, aj v tomto smere stotožnil. Zároveň v dôvodoch spomínaného rozsudku... okresný súd vysvetlil, prečo dotknuté návrhy na doplnenie dokazovania odmietol, pričom tento obsah a rozsah vlastnej úvahy okresného súdu, s ktorým sa krajský súd bez výhrad stotožnil, o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnu, dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.“*

14. Ústavný súd, posudzujúc odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s dôvodmi vyplývajúcimi z napadnutého rozsudku okresného súdu) z uhla sťažovateľom tvrdenej arbitrárnosti, konštatuje zjavnú neopodstatnenosť sťažovateľom použitej argumentácie a správnosť záverov najvyššieho súdu v časti týkajúcej sa riadneho odôvodnenia súdov nižšieho stupňa vo vzťahu k vine sťažovateľa, ako aj riadneho odôvodnenia odmietnutia návrhu na doplnenie dokazovania súdmi nižšieho stupňa výsluchom znalcov, ktorí vyhotovili znalecký posudok KEÚ PZ. Ústavný súd v snahe zvýšiť celkovú presvedčivosť svojho rozhodnutia poukazuje na to, že zo záverov znaleckého posudku KEÚ PZ vyplýva, že sťažovateľ bol stotožnený ako páchatel' skutku na podklade zistenej prítomnosti jeho vlastnej DNA na vnútornej strane rukavíc zaistených na mieste činu. Táto DNA bola porovnaná s databázou DNA známych páchatel'ov trestných činov. Zistená prítomnosť DNA pochádzajúca od sťažovateľa bola v majoritnom množstve, v minoritnej časti pochádzala od inej osoby na skutku sa podieľajúcej. Vo veci konajúcej súdy mohli v rámci svojej argumentácie, ktorú však považuje ústavný súd aj bez toho za súladnú s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, zdôrazniť, že k zaisteniu rukavíc došlo za použitia služobného psa, ktorého použila privolaná policajná hliadka pátraním

po páchatel'och trestnej činnosti, ktorých síce služobný pes na mieste činu a ani v príľahlom lesnom poraste nenašiel, ale pri tomto pátraní (rozumej aj pátraní po pachovej stope) našiel ďalšie odcudzené veci a taktiež rukavice, ktoré boli zaistené v rámci obhliadky miesta činu a následne boli predložené k znaleckému skúmaniu. Tieto skutočnosti vyplývajú z výpovede svedka poškodeného [REDAKOVANÉ] a tieto skutočnosti mohol zdôrazniť okresný súd pri hodnotení dôkazov vrátane tej skutočnosti, že k stotožneniu sťažovateľa ako páchatel'a stíhaného skutku prispel aj on sám svojou inak druhovo totožnou trestnou činnosťou, pre ktorú bol v predošlom období odsúdený a ktorej vyšetrovanie bolo sprevádzané získaním vzorky DNA a daktyloskopických odtlačkov od jeho osoby. Takto vykonané dokazovanie považoval okresný súd za dostatočné pre ustálenie viny sťažovateľa za stíhanú trestnú činnosť, v dôsledku čoho tak aj podľa § 277 ods. 2 Trestného poriadku odmietol vykonať dokazovanie výsluchom znalcov skúmajúcich predmetné rukavice a podávajúcich aj predmetný znalecký posudok za KEÚ PZ. Okresný súd taktiež zdôvodnil, že neuveril výpovediam svedkov, pretože boli v príbuzenskom vzťahu/pomere k sťažovateľovi.

14.1. Ústavný súd sa v rámci preverenia sťažnostných námietok sťažovateľa oboznámil aj s ním označeným rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 5Tdo/59/2018 zo 4. júna 2019 a konštatuje, že tam uvedené hodnotiace závery nepovažuje za aplikovateľné pre posudzovaný prípad, keďže najvyšší súd v tomto rozhodnutí (okrem výpočtu celého radu pochybení okresného súdu a krajského súdu pri prejednaní veci v prospech obžalovaného) riešil aj možnú kontamináciu zmiešaných biologických stôp, avšak pri ich znaleckom skúmaní a manipulácii s nimi dokonca počas objasňovania skutku aj zo strany polície vrátane rozporov vyplývajúcich z rozdielnych znaleckých posudkov aj v dôsledku použitia rôznej metodiky ich skúmania a posudzovania aj v závislosti od technického pokroku v príslušnej odbornej oblasti (napríklad skúmanie stôp semena ako biologickej stopy na látke pri dennom svetle a pomocou metódy crimelight). Navyše samotný sťažovateľ v rámci svojej argumentácie len poukázal na toto rozhodnutie a neuviedol aké závery z neho vyplývajú/majú vyplývať pre posudzovaný prípad.

15. Ústavný súd k uvedenému dopĺňa, že mu neprináleží sa vyjadrovať ku skutkovej podstate skutočností, na podklade ktorých bola alebo nebola vyvodená trestnoprávna zodpovednosť určitej osobe, ani hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť a dôvodnosť, resp. to, či sú postačujúce na záver o jej danosti. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné markanty postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch, a to z pohľadu, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a s právnymi okolnosťami dotknutej veci. Ústavný súd teda (rovnako ako dovolací súd) nie je možné vnímať ako tzv. skutkový súd, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Navyše judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), ako aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris)] pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014, I. ÚS 531/2017, IV. ÚS 155/2020, IV. ÚS 152/2021, IV. ÚS 463/2021).

16. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru ESĽP Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom.

16.1. Ústavný súd v posudzovanom prípade nezistil, aby z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nebolo zrejmé, že sa zaoberal všetkými podstatnými otázkami prípadu (rozsudok ESĽP vo veci Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že nedal konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré boli pre výsledok prípadu rozhodujúce [čo predstavuje v posudzovanom prípade vyhodnotenie záverov znaleckého skúmania z odboru kriminalistickej biológie (resp. kriminalistickej biológie a genetickej analýzy) a najmä zdôvodnenie odmietnutia návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom znalcov skôr konajúcimi súdmi, ako aj ich zdôvodnenie, prečo neuverili výpovediam svedkov, ktorí vypovedali v prospech sťažovateľa. Ako z bodu 13 tohto odôvodnenia vyplýva, najvyšší súd tu adekvátne z pohľadu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vysvetlil prieskum dostatočnosti a absencie arbitrárnosti pri odôvodnení kritickej otázky odvolacím súdom (v neoddeliteľnej súvislosti s odôvodnením súdu prvého stupňa) od primárne vlastného hodnotenia dôkazov, na ktoré nie je dovolací súd oprávnený. Taký postup zodpovedá vývoju novej judikatúrnej línie ústavného súdu odvíjajúcej sa (okrem iných) od nálezu vo veci sp. zn. IV. ÚS 546/2020.

16.2. V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej nespokojnosti s napadnutým uznesením najvyššieho súdu ústavný súd dopĺňa, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Taktiež súčasťou práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (s odkazom aj na zásadu voľného hodnotenia dôkazov) nie je povinnosť súdu vykonať dôkazy označené účastníkmi konania (I. ÚS 75/96, II. ÚS 218/00, II. ÚS 153/03, IV. ÚS 182/04, II. ÚS 25/07, I. ÚS 478/2013, IV. ÚS 10/2014; Engel c. Holandsko z 8. 6. 1976, séria A, č. 22, s. 38 – 39, § 91, Pisano c. Taliansko z 27. 7. 2000, sťažnosť č. 36732/97).

17. Ústavný súd teda konštatuje zjavnú neopodstatnenosť sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v tejto jej časti a odmieta ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil porušenie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa vyjadrenia ku všetkým vykonávaným dôkazom, ktoré bolo ústavne udržateľným postupom

všeobecných súdov v „trojstupňovom“ konaní (teda vrátane konania o dovolaní) v príslušnom smere náležite zabezpečené. Aj túto časť podanej ústavnej sťažnosti teda ústavný súd odmieta ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu